

Til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Danmarks Naturfredningsforening Helsingør (DN Helsingør) klager hermed over Helsingør Kommunes dispensation til at grave inden for fortidsmindebeskyttelseslinien og til at fjerne/gennembyde 15 meter dige til adgangsvej til Råstofgraveområde A4 – Kvistgård graveområde, Kvistgård.

Adresse Helsingørsvej 94 og 98 samt Reerstrupvej 4, 3490 Kvistgård

Matr.nr Matr. 1a, 2a, 6 og 5, Reerstrup By, Tikøb ejendom 100259, 100291 og 143764

DN Helsingør mener ikke, at der er foretaget en tilstrækkelig afvejning af de helhedsorienterede landskabelige- og kulturhistoriske beskyttelsesinteresser.

Graveområdet er beliggende i en landskabelig karakteristisk skovlomme, der mod nord og vest afgrænses af Nationalparkens skovbryn. Landskabet præges af intakte kulturspor og kontinuerlige strukturer, der kan føres tilbage til jernalderen. En stenrøse fra bronze/jernalder ligger midt på bakkedraget i graveområdet, og et tæt netværk af beskyttede stengærder og jordvolde præger Reerstrups jorder.

Netværket af stengærder og jordvolde strækker sig i dag ind i Nationalparken med særprægede lange og brede fægyder, der følger tidligere jagtveje.

Reerstrup er en gammel landsby, der omtales så tidligt som i 1211. I 1497 har landsbyen ifølge Esrum Klosters jordebog 3 gårde af "lige beskaffenhed"¹

Landsbyen Reerstrups oprindelige jordtilliggende svarer til det ønskede udvalgte område for råstofudvinding. DN gør opmærksom på, at markjorderne til det formentlig ældste Reerstrup, syd for Kongevejen, stadig er markeret ved stengærder og volde.

Den omtalt og viste gravhøj er ifølge museerne i Helsingør og Nordsjælland, muligvis en røse fra bronze- eller jernalderen.

Diger og jordvolde i Reerstrup synliggør og illustrerer i deres helhed de gamle strukturer og udstykninger. I årene inden 1760 opførtes 2 ejendomme til tyske familier, der skulle stå for forsøg med opdyrkningen af et tidligere sandet areal beliggende på bakkedraget ved Kongevejen tæt på

Fredensborg slot, hvor Frederik den 5. kunne følge resultaterne af dyrkningen. Tyskergårdene (østre og vestre tyske Kolonigaard, også kaldet Kartoffelgaard og Coloniegaard) på den sydlige del af Reerstrup (matrikelnummer 3 a og 4 a) er angivelig bygget i forbindelse med ønsket om at lade tyske indvandrere vise, hvordan man kunne opdyrke hedearealer og sandede jorde.

De intakte diger, der i deres helhed afgrænser den udstykning på bakkedraget i Reerstrup, har derfor en overordnet og bredere kulturhistorisk betydning. Tyskergårdene er et karakteristisk led i de landbrugstiltag, der skete for landindvinding og sandsynligvis også for organisering af hedens opdyrkningsforsøg i Jylland.

De kulturhistoriske formidlingsinteresser knytter sig derudover også til slottets og kongemagtens prægning af landskabet i egnen omkring Kongens besiddelser, som f. eks. fiskedamme, jagtveje, haveanlæg og alleer, der præger landskabet omkring slottene i Nordsjælland, og som indgår som målsætning i Nationalparken "Kongernes Nordsjælland".

Hvis det oprindeligt ønskede graveområde gennemføres vil netværket af velbevarede diger og fortidsminder med tilhørende kulturlandskab totalt forsvinde.

Både gravhøjen og digerne (herunder stengærder) er sikret jfr. loven om fredede fortidsminder, og med råstofudvinding i det omhandlede område kan der ikke tages afværgeforanstaltninger, der forhindrer de landskabelige- og kulturhistoriske værdier i at forsvinde.

DN Helsingør ønsker derfor disse endnu helt intakte kulturspor i landskabet bevaret for eftertiden, også de 15 m dige, som kommunen har dispenseret for som adgang til Reerstrupvej.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening Helsingør

Helle Øelund, formand